

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

Comisia pentru cultură, artă
și mijloace de informare în masă

Nr. XXXI/97/8.11.2011

R A P O R T

la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial

Cu adresa L474 din 20 iunie 2011, Comisia pentru cultură, artă și mijloace de informare în masă a fost sesizată în vederea dezbaterii și întocmirii raportului la *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial* (inițiatori: Bîrlea Gheorghe – senator PD-L; Diaconu Mircea – senator PNL; Dobra Nicolae – senator PD-L; Amet Aledin – deputat UDTTMR (minorități); Avram Marian – deputat PD-L; Axenie Carmen – deputat PD-L; Bărbulescu Daniel-Ionuț – deputat PD-L; Farkas Anna-Lili – deputat UDMR; Giurgiu Mircia – deputat PD-L; Luca Ciprian-Florin – deputat PSD; Socaciu Victor – deputat PSD; Turcan Raluca – deputat PD-L; Uioreanu Horea-Dorin – deputat PNL; Voicu Mădălin-Ștefan – deputat PSD).

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr. 26/2008, în principal, în sensul eliminării confuziilor dintre elementele patrimoniale imateriale și o serie de manifestări sau expresii festive, în care elementul genuin este scos din contextul natural, prelucrat și exploatat abuziv.

Propunerea legislativă a primit *aviz favorabil, cu observații și propuneri*, din partea Consiliului Legislativ, aviz comunicat cu nr. 554/18.05.2011.

În Punctul său de vedere, Guvernul afirmă că *nu susține adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată*. Principalele obiecții ale Guvernului sunt legate de: utilizarea sintagmei „componente genuine”, nedefinită în lege și contravenind definițiilor cuprinse în *Convenția pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial*, adoptată la Paris, în anul 2003; introducerea noțiunii de „certificare”, de către specialiști, a practicilor specifice domeniului, noțiune care poate crea confuzie, întrucât duce la ideea existenței unui act administrativ, în absența unor proceduri și a unor norme; instituirea unor „zone

protejate”, sintagmă consacrată în alte acte normative, cu referiri specifice; desființarea Registrului național al patrimoniului imaterial, a cărui structură a fost asumată în urma acceptării *Convenției* de la Paris.

Cu adresa nr. XXX/227/28.06.2011, Comisia pentru administrație publică, organizarea teritoriului și protecția mediului a Senatului ne-a transmis *avizul favorabil, fără amendamente*.

Comisia pentru cultură a luat în dezbateră propunerea legislativă pe parcursul mai multor ședințe, în prezența d-lui Vasile Timiș, secretar de stat, și a d-lui Ioan Daniel Cherecheș, directorul Direcției patrimoniu cultural din Ministerul Culturii și Patrimoniului Național. În acord cu poziția Guvernului, reprezentanții M.C.P.N. au formulat o serie de observații și propuneri de amendare a textului propunerii legislative, care au fost dezbătute și acceptate de Comisie, cu unanimitatea voturilor senatorilor prezenți. Amendamentele admise se regăsesc în anexa la prezentul raport.

În urma dezbaterilor, în ședința din 8 noiembrie a.c., Comisia pentru cultură, artă și mijloace de informare în masă a hotărât, cu unanimitatea voturilor senatorilor prezenți (6 voturi pentru), să adopte **raport de admitere, cu amendamente** și să înainteze plenului spre dezbateră *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial*.

În raport cu obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor **ordinare** și urmează a fi dezbătută și adoptată în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (2) din Constituție.

Potrivit art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată și ale art. 88 alin. (8) pct. 2 din Regulamentul Senatului, cu modificările ulterioare, Senatul este prima Cameră sesizată.

PREȘEDINTE,

Senator **Sergiu Nicolaescu**

SECRETAR,

Senator **Radu F. Alexandru**

AMENDAMENTE ADMISE

la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial

Nr. crt.	Textul Propunerii legislative	Amendamentele Comisiei pentru cultură	Observații
1.	<p>Art. 1 – Legea nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 168 din 5 martie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p>	- <i>nemodificat</i>	
2.	<p>1. După alineatul (1) al articolului 1 se introduce alineatul (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2) Prezentă lege vizează doar componentele genuine ale patrimoniului cultural imaterial, nu transpunerile în spectacol și/sau festival.”</p>	Punctul 1 al articolului 1 se elimină	Noțiunea de „componente „genuine” nu este definită
3.	<p>2. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:</p> <p>a) <i>patrimoniul cultural imaterial</i> – totalitatea practicilor, reprezentărilor, expresiilor, cunoștințelor, abilităților – împreună cu instrumentele, obiectele, artefactele, spațiile culturale asociate și timpul consacrat acestora – pe care comunitățile, grupurile sau, după caz, indivizii le recunosc ca parte</p>	<p>Punctul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„2. <u>La articolul 2, literele a)-c) se modifică și vor avea următorul cuprins:</u></p> <p>a) <i>patrimoniul cultural imaterial</i> – totalitatea practicilor, reprezentărilor, expresiilor, cunoștințelor, abilităților – împreună cu instrumentele, obiectele, artefactele, spațiile culturale asociate și timpul consacrat acestora – pe care comunitățile, grupurile sau, după caz, indivizii le recunosc ca parte</p>	<p>Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă</p> <p>Utilizarea termenului „certificare” presupune existența unui act administrativ și a criteriilor, normelor</p>

	<p>integrantă a patrimoniului lor cultural și sunt certificate de specialiști în domeniile etnologice.</p> <p>b) <u>expresii culturale tradiționale</u> – forme de manifestare ale creativității umane cu exprimare materială, orală, sincretică; forme de artă a cuvântului și expresii verbale tradiționale; - forme de exprimare muzicală și cinetică;</p> <p>c) <u>Tezaur Uman Viu</u> – titlul onorific ce poate fi conferit acelor persoane care sunt recunoscute de către comunitate și certificate de specialiști în domeniile etnologice drept creatoare și transmițătoare de elemente ale unui domeniu al patrimoniului cultural imaterial, în forma și cu mijloacele tradiționale nealterate;</p> <p>d) <u>Zone protejate</u> – areale în care elemente genuine ale patrimoniului cultural imaterial se păstrează în mod adecvat.”</p>	<p>integrantă a patrimoniului lor cultural sau sunt recunoscute de specialiști în domeniu;</p> <p>b) <u>expresii culturale tradiționale</u> – forme de manifestare ale creativității umane cu exprimare materială, orală, sincretică; forme de artă a cuvântului și expresii verbale tradiționale; - forme de exprimare muzicală și cinetică;</p> <p>c) <u>Tezaur Uman Viu</u> – titlul onorific ce poate fi conferit acelor persoane care sunt recunoscute de către comunitate drept creatoare și transmițătoare de elemente ale unui domeniu al patrimoniului cultural imaterial, în forma și cu mijloacele tradiționale nealterate;”</p>	<p>și procedurilor prin care specialiștii să acorde aceste certificări.</p>
4.	<p>3. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Patrimoniul cultural imaterial este transmis din generație în generație, recreat în permanență de comunități și grupuri umane, în interacțiune cu natura și istoria lor, conferindu-le acestora un sentiment de identitate și continuitate, contribuind în același timp la promovarea respectului față de diversitatea culturală și creativitatea umană.</p> <p>(2) Păstrătorii și transmițătorii <u>secvențelor patrimoniului</u> cultural imaterial nu au calitatea de autori ai elementelor-tip, ci de interpreți ai unor variante personalizate.”</p>	<p>La punctul 3, alineatul (2) al art. 3 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Păstrătorii și transmițătorii <u>elementelor de patrimoniu</u> cultural imaterial nu au calitatea de autori ai acestor elemente, ci de interpreți ai unor variante personalizate.”</p>	
5.	<p>4. La articolul 4, litera e) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„e) existența unor modele abstracte concretizate într-o multitudine de variante.”</p>	<p>La punctul 4, litera e) a art. 4 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„e) existența unei multitudini de variante ale unor modele originare.”</p>	

6.	<p>5. Articolul 7, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) În cazul în care pentru un domeniu al patrimoniului cultural imaterial sau pentru o ocupație din cadrul expresiilor culturale tradiționale există, în România, persoane percepute de comunitatea lor ca singurele capabile să realizeze acele expresii culturale în forma și cu mijloacele tradiționale nealterate, acele persoane primesc titlul de <i>Tezaur Uman Viu</i>.</p> <p>(2) Titlul de <i>Tezaur Uman Viu</i> este viager, personal și netransmisibil și se acordă sau poate fi retras de către Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, la propunerea Comisiei naționale pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial.”</p>	<p>Punctul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„5. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„<u>Art. 7. – (1) ...</u>”</p>	Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă
7.	<p>6. După Art. 7 se introduce un nou articol 7¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 7¹. – Statul român, prin Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, ca și prin toate celelalte instituții cu atribuții în domeniile patrimoniului imaterial, are următoarele obligații și responsabilități:</p> <p>a) să protejeze, să conserve și să promoveze patrimoniul cultural imaterial de pe teritoriul național, în toate formele sale de exprimare și manifestare, fără nici o discriminare;</p> <p>b) să elaboreze strategii de conservare și, după caz, de salvagardare a patrimoniului cultural imaterial;</p> <p>c) să sprijine instituțiile, organismele și persoanele cu competențe în domeniile patrimoniului cultural imaterial, precum și comunitățile și indivizii care</p>	<p>Partea expositivă a punctului 6 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„6. După articolul 7 se introduce un nou articol, art. 7¹”, cu următorul cuprins:”</p>	Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă

păstrează elemente patrimoniale;

d) să încurajeze constituirea la nivel local și/sau zonal a unor comisii consultative, de expertiză care să sprijine autoritățile în implementarea strategiilor, măsurilor și programelor pentru conservarea și protejerea patrimoniului cultural imaterial;

e) să sprijine inițiativele, programele și proiectele de cercetare, conservare și protejere a patrimoniului cultural imaterial, de identificare și promovare a păstrătorilor, transmițătorilor și creatorilor reprezentativi realizate de institute de specialitate, instituții și organisme cu atribuții în domeniu;

f) să medieze și să încurajeze colaborarea dintre specialiști, instituțiile cu atribuții în domeniu, indiferent de subordonare, și păstrătorii de elemente aparținând patrimoniului cultural imaterial;

g) să asigure strategiile și mijloacele financiare necesare dezvoltării cercetării fundamentale în toate domeniile de exprimare a patrimoniului cultural imaterial, în colaborare cu alte instituții și organisme cu atribuții în domeniu;

h) să creeze condițiile adecvate de protejare, conservare, transmitere și promovare al elementelor de patrimoniu cultural imaterial la nivel național și internațional;

i) să inițieze și să încheie acorduri, protocoale sau alte forme de colaborare între Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și ministere de resort din alte state în care există comunități de vorbitori ai limbii române și ai dialectelor acesteia, în scopul cercetării și protejării patrimoniului cultural imaterial;

j) să protejeze elementele de patrimoniu cultural imaterial împotriva oricăror exploatari abuzive – ideologice, comerciale, publicitare sau de altă natură

- menite să distorsioneze caracteristicile fundamentale ale acestora;

k) să inițieze încheierea de acorduri, protocoale sau alte forme de colaborare între Ministerul Culturii

	<p>și Patrimoniului Național, institutele de cercetare cu atribuții în domeniul patrimoniului cultural imaterial și cu alte instituții ale statului, în scopul asigurării educației pentru patrimoniul cultural imaterial;</p> <p>l) să recunoască drept reprezentative pentru patrimoniul cultural imaterial din România, elementele inventariate sub formă de repertoriu de către Comisia națională pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial;</p> <p>m) Să sprijine protejarea, conservarea și promovarea patrimoniului cultural imaterial <i>in situ</i>, prin delimitarea și declararea zonelor intangibile definite la art. 2 lit. D) din prezenta lege.”</p>	<p>La punctul 6, litera m) a articolului 7¹ se elimină.</p>	<p>Sintagma „zone protejate” este definită în Legea nr. 5/2000, în Legea nr. 422/2001 și în Legea nr. 350/2001. Utilizarea aceleiași sintagme poate crea confuzie și mari dificultăți în aplicare.</p>
8.	<p><u>7. Articolul 8 se abrogă.</u></p>	<p>Punctul 7 se elimină.</p>	
9.	<p>8. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 9. – Identificarea și conservarea manifestărilor de viață culturală tradițională a comunităților – reprezentând un demers științific sistematic, coordonat de către specialiști în domeniile patrimoniului cultural imaterial, se face prin adoptarea următoarelor măsuri:</p> <p>a) elaborarea de strategii și programe de salvagardare a elementelor patrimoniului cultural imaterial;</p> <p>b) stabilirea de criterii de identificare și evaluare, standarde și metodologii de conservare precum și mijloace de promovare a expresiilor culturale tradiționale ale comunităților.”</p>	<p>- <i>nemodificat</i></p>	

10.	<p>9. Articolul 10, literele b) și c) se modifică și vor avea următorul cuprins:</p> <p>„b) creațiilor imprimare pe diverse suporturi, multiplicare și exploatare abuziv prin mass-media, deformând sensul și/sau expresiile originale ale elementelor patrimoniului cultural imaterial;</p> <p>c) produselor care au ca sursă de inspirație motive emblematice aparținând patrimoniului cultural imaterial.”</p>	<p>Partea expozitivă a punctului 9 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„9. <u>La</u> articolul 10, literele b) și c) se modifică și vor avea următorul cuprins:”</p>	Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă
11.	<p><u>10. Articolul 12 se abrogă.</u></p>	<p>Punctul 10 se elimină</p>	<p>Înființarea Registrului național al patrimoniului cultural imaterial este asumată prin acceptarea Convenției de la Paris (Legea nr. 410/2005).</p>
12.	<p>11. Articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 13. – Comisia națională pentru salvarea patrimoniului cultural imaterial, denumită în continuare Comisia, este un organism științific de specialitate, cu atribuții enumerate în prezenta lege, fără personalitate juridică, care funcționează pe lângă Ministerul Culturii și Patrimoniului Național.”</p>	<p>La punctul 11, articolul 13 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 13. – Comisia națională pentru salvarea patrimoniului cultural imaterial, denumită în continuare Comisia, este un organism științific de specialitate, fără personalitate juridică, cu rol consultativ, care funcționează pe lângă Ministerul Culturii și Patrimoniului Național.”</p>	
13.	<p>12. După articolul 13, se introduc trei noi articole, 13¹, 13² și 13³ cu următorul cuprins:</p> <p>„Art. 13¹ - Comisia are următoarele atribuții:</p>	<p>Partea expozitivă a punctului 12 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„12. După articolul 13 se introduc trei noi articole, art. 13¹, art. 13² și art. 13³, cu următorul cuprins:”</p>	

	<p>a) elaborează Programul național de salvagardare și promovare a patrimoniului cultural imaterial, în vederea aprobării de către Ministerul Culturii și Patrimoniului Național;</p> <p>b) stabilește criteriile necesare inventarierii patrimoniului cultural imaterial de pe teritoriul României;</p> <p>c) elaborează Repertoriul patrimoniului cultural imaterial de pe teritoriul României;</p> <p>d) <u>propune Ministerului Culturii și Patrimoniului Național normele și regulamentul pentru declararea zonelor protejate, aprobate prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național;</u></p> <p>e) propune Ministerului Culturii și Patrimoniului Național acordarea sau retragerea titlului de Tezaur Uman Viu;</p> <p>f) analizează și propune Ministerului Culturii și Patrimoniului Național dosarele de candidatură a României pe Listele UNESCO de patrimoniu cultural al umanității, potrivit legislației în vigoare;</p> <p>g) elaborează strategii de salvagardare și programe educative pentru elementele aflate în pericol și/sau intrate în Listele UNESCO de patrimoniu cultural imaterial al umanității.</p> <p>Art. 13² – (1) Comisia este formată din specialiști în domeniul patrimoniului cultural imaterial, care desfășoară activități de cercetare, conservare, promovare și salvagardare a patrimoniului cultural imaterial, numiți prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național.</p> <p>(2) Comisia are un număr impar de membri, dintre care unul este președinte.</p> <p>(3) Durata mandatului membrilor Comisiei este de 5 ani.</p> <p>(4) Mandatul poate fi înnoit o singură dată.</p> <p>(5) Numirea și, respectiv, revocarea membrilor Comisiei se face de către ministrul culturii și</p>	<p>La punctul 12, litera d) a articolului 13¹ se elimină.</p>	<p>Durata mandatului tuturor comisiilor de specialitate care funcționează pe lângă M.C.P.N. a fost stabilită la 2 ani prin O.U.G. nr.</p>
<p>Art. 13² – (1) Comisia este formată din specialiști în domeniul patrimoniului cultural imaterial, care desfășoară activități de cercetare, conservare, promovare și salvagardare a patrimoniului cultural imaterial, numiți prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național.</p> <p>(2) Comisia are un număr impar de membri, dintre care unul este președinte.</p> <p>(3) Durata mandatului membrilor Comisiei este de 5 ani.</p> <p>(4) Mandatul poate fi înnoit o singură dată.</p> <p>(5) Numirea și, respectiv, revocarea membrilor Comisiei se face de către ministrul culturii și</p>	<p>La punctul 12, alineatul (3) al articolului 13² se modifică și va avea următorul cuprins: „(3) Durata mandatului membrilor Comisiei este de 2 ani.”</p>	<p>Durata mandatului tuturor comisiilor de specialitate care funcționează pe lângă M.C.P.N. a fost stabilită la 2 ani prin O.U.G. nr.</p>	

	<p>patrimoniului național, în condițiile legii.</p> <p>Art. 13³ – (1) Repertoriul patrimoniului cultural imaterial de pe teritoriul României reprezintă inventarierea elementelor de patrimoniu imaterial și structurarea lor pe criterii stabilite de către Comisie.</p> <p>(2) Repertoriul patrimoniului cultural imaterial va fi modificat, completat sau actualizat, ori de câte ori Comisia va considera necesar.</p> <p>(3) La elaborarea, modificarea, completarea sau actualizarea criteriilor și a conținutului Repertoriului patrimoniului cultural imaterial, Comisia poate colabora cu orice persoană, instituție sau organism, în condițiile prevăzute de lege.</p> <p>(4) Repertoriul patrimoniului cultural imaterial va fi publicat pe suport de hârtie și, după caz, electronic, în scopul diseminării lui către instituții cu atribuții în domeniu (mediu academic și universitar, muzee de profil, centre culturale județene, așezăminte culturale), precum și către organisme internaționale sau orice alte instituții și organisme competente.</p> <p>(5) Repertoriul patrimoniului cultural imaterial va fi publicat pe site-ul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.“</p>		12/2011.
14.	13. Articolele 14 și 15 se abrogă.	<i>- nemodificat</i>	
15.	<p>14. Articolul 16 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. 16. – (1) Organizarea și funcționarea Comisiei se stabilesc prin regulament, aprobat prin ordin al ministrului culturii și patrimoniului național, în conformitate cu prevederile prezentei legi.</p> <p>(2) Membrii Comisiei primesc indemnizații în conformitate cu legislația în vigoare.”</p>	<i>- nemodificat</i>	

16.		<p>După punctul 14 se introduce un nou punct, pct. 14¹, cu următorul cuprins: „14¹. Articolul 17 se abrogă.”</p>	Prevederile art. 17 se regăsesc la art. 7 ¹ , nou introdus
17.	<p>15. Articolul 18 se abrogă.</p>	<p>Punctul 15 se modifică și va avea următorul cuprins: „15. Articolul 18 se modifică și va avea următorul cuprins: „Art. 18. – Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, instituție cu personalitate juridică aflată în subordinea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, îndeplinește următoarele atribuții în domeniu: a) <u>administrează și actualizează Registrul național al patrimoniului cultural imaterial;</u> b) <u>gestionează fondurile destinate inventarierii elementelor patrimoniului cultural imaterial;</u> c) <u>implementează programele naționale de salvagardare a elementelor patrimoniului cultural imaterial înscrise în Lista UNESCO;</u> d) <u>elaborează dosarele de candidatură pentru înscrierea elementele patrimoniului cultural imaterial în Lista UNESCO;</u> e) <u>coordonează metodologic activitatea așezămintelor culturale în domeniul patrimoniului cultural imaterial;</u> f) <u>editează și difuzează publicații din domeniul patrimoniului imaterial;</u> g) <u>inițiază și derulează proiecte și programe de protejare și promovare a patrimoniului cultural imaterial de pe teritoriul României;</u> h) <u>realizează programe-cadru de educație permanentă în domeniul patrimoniului cultural imaterial.”</u></p>	<p>Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, care este singurul centru științific și metodologic al activităților din domeniul patrimoniului imaterial la nivel național, menit să sintetizeze, să conserve, să promoveze și să transmită valorile culturii tradiționale.</p>
18.		<p>Articolul II se modifică și va avea următorul cuprins:</p>	

	<p>Art. II. – Legea nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 168 din 5 martie 2008, cu modificările și completările ulterioare, va fi republicată în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, dându-se textelor o nouă numerotare.</p>	<p>„Art. II. – Legea nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.”</p>	
--	--	---	--

PREȘEDINTE,

Senator Sergiu Nicolaescu

SECRETAR,

Senator Radu F. Alexandru